

**Повідомлення "Соціально-економічне
становище Кіровоградської області"
за січень–червень 2021 року
Населення**

Чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 червня 2021р. становила 913399 осіб. Упродовж січня–травня 2021р. чисельність населення зменшилася на 6729 осіб. Порівняно із січнем–травнем 2020р. обсяг природного скорочення збільшився на 1447 осіб.

Природний рух населення у січні–травні 2021р. характеризувався суттєвим перевищенням числа померлих над живонародженими: на 100 померлих – 28 живонароджених. Серед причин смерті населення області у січні–травні 2021р., як і у січні–травні 2020р., перше місце посідали хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення, третє – зовнішні причини смерті.

Обсяг міграційного скорочення населення порівняно із січнем–травнем 2020 року зріс на 415 осіб.

Доходи населення

У січні–червні 2021р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 10599 грн і порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшився на 18%.

Найбільш оплачуваними в економіці області у січні–червні 2021р. були працівники підприємств добувної промисловості і розроблення кар'єрів, сфери державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, підприємств з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, сфери фінансової та страхової діяльності, лісового господарства та лісозаготівель, де заробітна плата у 1,3–1,7 рази перевищила середній показник по області.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у сферах тимчасового розміщування й організації харчування, творчості, мистецтва та розваг, адміністративного та допоміжного обслуговування, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, будівництві, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, сільському господарстві, сферах інформацій та телекомунікацій, операцій з нерухомим майном, освіті, сфері охорони здоров'я. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 59,5%–99,7%.

Індекс реальної заробітної плати у січні–червні 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 107,5%.

Заборгованість із виплати заробітної плати (по юридичних особах, активних на початок року, із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) у січні–червні п.р. збільшилася на 13,1% і на 1 липня 2021р. становила 11,2 млн.грн, що дорівнює 0,6% фонду оплати праці, нарахованого за червень 2021р.

На початок липня п.р. основна частка суми заборгованості припадала на промисловість (64,4%).

На 1 липня 2021р. вчасно не отримали заробітну плату 1,2 тис. працівників, кожному з яких не виплачено в середньому по 9,4 тис.грн.

Ціни

Індекс споживчих цін в області у червні 2021р. порівняно з травнем п.р. становив 99,6%, з початку року – 106,4%.

На споживчому ринку в червні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизилися на 1,1%. Найбільше (на 17,6%) подешевшали яйця. На 6,3–0,8% знизилися ціни на овочі, морозиво, фрукти, шоколад, безалкогольні напої, молоко, продукти переробки зернових, м'ясо птиці, свинину, сало. Водночас на 4,5–0,5% подорожчали інші продукти харчування, оливкова олія, макаронні вироби, соняшникова олія, масло, кисломолочна продукція, яловичина, сири, мед, риба та продукти з риби, рис, кондитерські вироби з цукру.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищились на 0,1%, що пов'язано з подорожчанням тютюнових виробів на 0,9%.

Одяг і взуття подешевшали на 1,4%, у т.ч. одяг – на 1,9%, взуття – на 0,8%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,1% відбулося, в основному, за рахунок підвищення цін на утримання та ремонт житла на 3,8%.

Ціни на транспорт зросли на 0,6%, в першу чергу, за рахунок подорожчання проїзду у залізничному пасажирському транспорті на 8,8%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 0,4% відбулося, в основному, через подорожчання послуг санаторно-курортних установ на 7,5%, стоматологічних послуг – на 2,1% та фармацевтичної продукції – на 0,7%.

Промисловість

Індекс промислової продукції у червні 2021р. порівняно з попереднім місяцем та червнем 2020р. становив відповідно 92,6% та 65,7%, за підсумками січня–червня 2021р. – 75,7%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні–червні 2021р. порівняно із січнем–червнем 2020р. випуск промислової продукції зменшився на 41,5%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції у січні–червні 2021р. становив 76,4%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* за січень–червень 2021р. обсяги виробництва продукції скоротилися на 27,7%, у т.ч. у виробництві олії та тваринних жирів – на 29,7%, інших харчових продуктів – на 20%, молочних продуктів – на 18,1%, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 6,3%, готових кормів для тварин – на 4,5%. Водночас у виробництві напоїв приріст продукції становив 16,1%, продуктів борошномельно-круп'яної промисловості – 8,8%, м'яса та м'ясних продуктів – 8,1%.

У січні–червні 2021р. порівняно з січнем–червнем 2020р. спостерігалось зменшення виробництва олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій нерафінованих (крім хімічно модифікованих) на 126,7 тис.т, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 860,1 т, зерен зернових культур плющених, перероблених в пластівці, лущених, обрушених, різаних або подрібнених – на 368,9 т, виробів кондитерських з цукру, інших – на 133,7 т.

Водночас збільшилось виробництво свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання) – на 806,7 т, продуктів готових та консервованих з м'яса чи субпродуктів, інших (уключаючи продукти з крові тварин; крім виробів ковбасних та подібних продуктів, гомогенізованих продуктів, виробів з печінки та страв готових) – на 112,3 т, субпродуктів харчових великої рогатої худоби, свиней, баранів, кіз, коней, інших тварин родини конячих, свіжих чи охолоджених – на 78,7 т, тортів і виробів кондитерських – на 51,3 т.

У *текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів* у січні–червні 2021р. індекс промислової продукції становив 100,7% (у січні–травні – 79,6%), у т.ч. у виробництві одягу – 111,6% (80,5%), текстильному виробництві – 78,8% (77,7%).

У *виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності* за 6 місяців 2021р. обсяги промислової продукції зменшилися на 12,4%, у т.ч. у виготовленні виробів з паперу та картону – на 23%, лісопилальному та стругальному виробництві – на 17,5%, виготовленні виробів з деревини, корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння – на 6,3%, поліграфічній діяльності і наданні пов'язаних з нею послуг – на 5,4%.

У *виробництві хімічних речовин і хімічної продукції* у січні–червні 2021р. випуск продукції збільшився на 29%, у т.ч. у виробництві фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик – на 23,1%, основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах – на 1,5%.

На підприємствах із *виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції* випуск промислової продукції у січні–червні 2021р. збільшився на 19,7%, у т.ч. у виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції – на 33,8%. Водночас у виробництві гумових і пластмасових виробів спостерігалось скорочення випуску промислової продукції на 7,9%.

У *металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування*, порівняно із січнем–червнем 2020р. випуск продукції зменшився на 23,9%, у т.ч. у металургійному виробництві – на 24%, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування – на 19,7%.

У *машинобудуванні* за січень–червень 2021р. індекс промислової продукції становив 101,8%, у т.ч. у виробництві машин і устаткування для сільського та лісового господарства – 145,7%, машин і устаткування загального призначення – 122,3%. Поряд із цим випуск продукції зменшився у виробництві електричного устаткування на 37,6%, автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів – на 28,6%, комп'ютерів, електронної та оптичної продукції – на 21,7%.

На підприємствах з виробництва, передачі та розподілення електроенергії обсяги виробництва порівняно з січнем–червнем 2020р. збільшилися на 24,7%, зокрема у виробництві електроенергії – на 49,1%, розподіленні електроенергії – на 4,8%.

Будівництво

У січні–червні 2021р. підприємствами області вироблено будівельної продукції на суму 394313 тис.грн. Індекс будівельної продукції у січні–червні 2021р. порівняно з січнем–червнем 2020р. становив 65,9%.

Нове будівництво склало 17,6% загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 44%, реконструкція та технічне переоснащення – 38,4%.

Сільське господарство

У січні–червні 2021р. **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно із січнем–червнем 2020р. склав 90,4%, у т.ч. у підприємствах – 76,4%, господарствах населення – 95,7%.

Рослинництво. У січні–червні п.р. індекс продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 44,7%, у т.ч. у підприємствах – 19,6%, господарствах населення – 69%.

На 1 липня 2021р. ранні зернові та зернобобові культури скошено та обмолочено на площі 1,2 тис.га, що у 6,7 раза менше, ніж на початок липня 2020р. Збирання сільськогосподарських культур проведено на 0,1% площ, посіяних під урожай 2021р. (торік – 0,9% таких площ). Обсяг виробництва зерна становив 6,2 тис.т (у початково оприбуткованій масі), що в 5,1 раза менше, ніж було одержано на початок липня торік; у середньому з 1 га обмолоченої площі одержано по 49 ц зерна (на 26,3% більше).

Під урожай 2021р. культури сільськогосподарські посіяно на площі 1705,2 тис.га, з них у підприємствах – на 1201,9 тис.га (70,5% загальної посівної площі), господарствах населення – на 503,3 тис.га (29,5%).

Тваринництво. У січні–червні п.р. індекс продукції тваринництва порівняно із січнем–червнем 2020р. склав 95,1%, у т.ч. у підприємствах – 87,8%, господарствах населення – 97,6%.

У господарствах усіх категорій у січні–червні 2021р. загальний обсяг живої маси сільськогосподарських тварин, які були реалізовані на забій, склав 38,8 тис.т та порівняно з січнем–травнем 2020р. зменшився на 0,9 тис.т, або на 2,3%.

Обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у підприємствах у січні–червні 2021р. становив 11,6 тис.т, що на 9,1% більше ніж у січні–червні 2020р., у т.ч. великої рогатої худоби – 1,6 тис.т (на 1,2% менше), свиней – 9,9 тис.т (на 11% більше). Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до обсягу їх реалізації на забій становило 96,1% (у січні–червні 2020р. – 92,6%).

Загальне виробництво (валовий надій) молока порівняно з січнем–червнем 2020р. зменшилося на 3,4% і склало 132,4 тис.т, у т.ч. у підприємствах – збільшилося на 2,6% (31,2 тис.т), у господарствах населення – зменшилося на 5,1% (101,2 тис.т). Порівняно з січнем–червнем 2020р. у підприємствах середній надій молока від корів, що були в наявності на початок 2021р., збільшився на 163 кг (на 5,4%) і становив 3164 кг.

У січні–червні 2021р. загальна кількість одержаних яєць від птиці свійської порівняно з січнем–червнем 2020р. зменшилася на 27,1% і склала 237,2 млн.шт.

Загальна кількість великої рогатої худоби на 1 липня 2021р. становила 90,1 тис. голів (на 10,7% менше, ніж на 1 липня 2020р.), у т.ч. корів – 45,8 тис. голів (на 2,8% менше); свиней – 212,1 тис. голів (на 4% менше); овець і кіз – 44 тис. голів (на 7,6% менше) та птиці свійської – 6949,3 тис. голів (на 6,6% менше).

Реалізація сільськогосподарської продукції. Середні ціни продажу аграрної продукції підприємствами за всіма напрямками реалізації у січні–червні 2021р. порівняно з січнем–червнем 2020р. зросли в 1,7 раза, у т.ч. продукції рослинництва – в 1,8 раза, тваринництва – на 8,3%.

Наявність культур зернових та зернобобових і насіння соняшнику.

На 1 липня 2021р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 128,2 тис.т зерна (в 1,7 раза менше, порівняно з 1 липня 2020р.), у т.ч. 50,9 тис.т пшениці, 52,3 тис.т кукурудзи, 19,2 тис.т ячменю. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 109,4 тис.т зерна (в 1,6 раза менше), у т.ч. 43,7 тис.т пшениці, 44,8 тис.т кукурудзи, 16,5 тис.т ячменю. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 18,8 тис.т зерна (у 2,4 раза менше, ніж на 1 липня 2020р.).

Запаси насіння соняшнику становили 67,7 тис.т (у 2,8 раза менше, ніж на 1 липня 2020р.), з них у підприємствах, які здійснюють його виробництво, зберігалось 41,6 тис.т (на 5,1% більше), у підприємствах, що займаються його зберіганням і переробленням, – 26,1 тис.т (у 5,8 раза менше).

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні-червні 2021р. становив 11867,6 млн.грн, що в порівнянних цінах на 8,2% більше обсягу січня-червня 2020р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні-червні 2021р. становив 8374,9 млн.грн, що у порівнянних цінах на 10,2% більше обсягу січня-червня 2020р.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні-травні 2021р. обсяг експорту товарів становив 403,6 млн.дол. США, імпорту – 104,7 млн.дол. Порівняно з січнем-травнем 2020р. експорт товарів скоротився на 0,1%, імпорт збільшився на 8,4%. Позитивне сальдо становило 298,8 млн.дол.

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: зернові культури (137 млн.дол.), жири та олії тваринного або рослинного походження (124,6 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (42,2 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту у січні-травні 2021р. становив 3,85.

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами з 115 країн світу.

Загалом область експортувала товари до 101 країни світу.

У січні-травні 2021р. обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 60 млн.дол. (14,9% загального обсягу експорту) та скоротився на 47,5% порівняно з січнем-травнем 2020р.

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Португалії, Польщі, серед інших країн – до Оману, Лівану, Лівії, Китаю, Єгипту, Туреччини. Водночас зменшилися поставки до Нідерландів, Іспанії, Ізраїлю, Індії.

Найбільші експортні поставки здійснювались до Китаю – 16,3% загального обсягу експорту (жири та олії тваринного або рослинного походження), Білорусі – 11,3% (залишки і відходи харчової промисловості), Індії – 11,1% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Єгипту – 6% (зернові культури), Туреччини – 5,3% (чорні метали).

У січні-травні 2021р. з області експортовано продуктів рослинного походження на суму 140,9 млн.дол., жирів та олій тваринного або рослинного походження – на 136,8 млн.дол., готових харчових продуктів – на 48,1 млн.дол., машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання – на 38,4 млн.дол.

Імпорт товарів у січні-травні 2021р. здійснювався з 74 країн світу. Обсяг імпорту товарів з країн ЄС становив 34,9 млн.дол. (33,4% загального обсягу) та проти січня-травня 2020р. зменшився на 9,1%.

Імпортні поставки порівняно з січнем-травнем 2020р. зросли з Індонезії, Білорусі, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Китаю, скоротилися – з Туреччини, Німеччини.

Найбільші надходження товарів здійснювались з Китаю – 14,7% загального обсягу імпорту (машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, взуття), США – 10,6% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, насіння і плоди олійних рослин), Індонезії – 10,6% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Німеччини – 9,7% (механічні машини, засоби наземного транспорту, крім залізничного), Туреччини – 8,9% (текстильні матеріали та текстильні вироби, насіння і плоди олійних рослин).

У січні–травні 2021р. до області надійшло засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів на суму 25,2 млн.дол., машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання – на 24,4 млн.дол., жирів та олій тваринного або рослинного походження – на 12,2 млн.дол., продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – на 8,4 млн.дол.

Транспорт

У січні–червні 2021р. вантажообіг підприємств транспорту зменшився на 15,1% і становив 11960,0 млн.ткм.

Підприємствами транспорту перевезено 4838,1 тис.т вантажів, що становить 97,6% обсягу січня–червня 2020р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–червні 2021р. перевезено 2205,8 тис.т вантажів, що на 5,5% більше обсягу січня–червня 2020р., вантажообіг становив 316,3 млн.ткм або 98,5% обсягу січня–червня 2020р.

У січні–червні 2021р. пасажирообіг підприємств транспорту становив 713,2 млн.пас.км, що на 35,4% більше обсягу січня–червня 2020р.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 24,3 млн. пасажирів, що на 13,8% більше обсягу січня–червня 2020р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–червні 2021р. перевезено 13,5 млн. пасажирів, що на 6% більше обсягу січня–червня 2020р. Пасажирообіг підприємств автомобільного транспорту становив 162,3 млн.пас.км або 101,6% від обсягу січня–червня 2020р.

Обсяги перевезень пасажирів, виконаних фізичними особами–підприємцями у січні–червні 2021р., зменшились на 32,2% та становили 1,9 млн. пасажирів.

Тролейбусами у січні–червні 2021р. перевезено 10,1 млн. пасажирів, що на 25,2% більше ніж у січні–червні 2020р.

Відділ поширення інформації та комунікацій